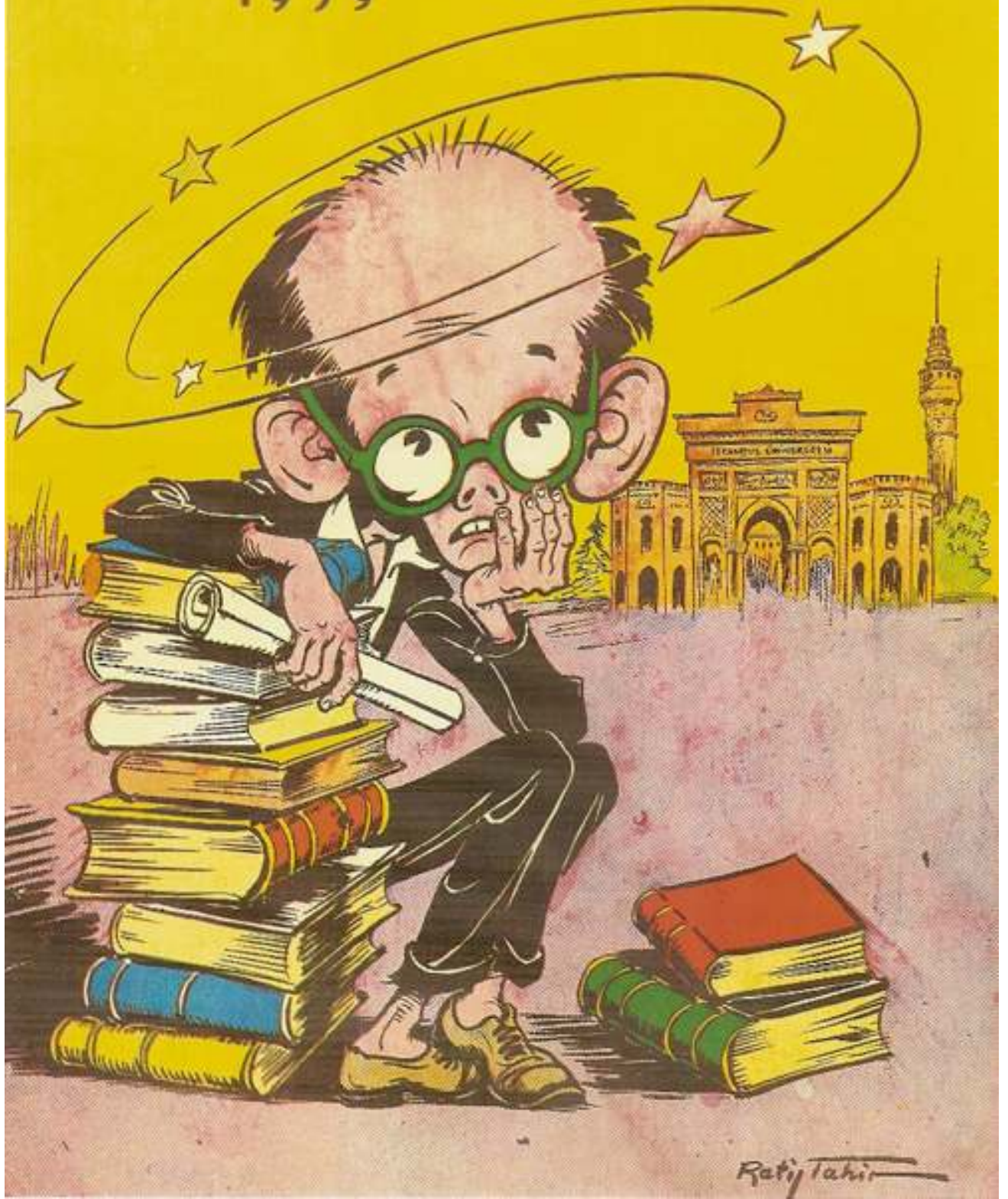

AYRILI!

1959

PATALOJİK DÂVET

Doç. Dr. Münevver YENERMAN

Tıbbiyeyi bitirmiş veya bitirmek üzere olan genç hekim ve hekim namzetlerine patoloğ olmaları için neler söyleyeceğini yani onları nasıl ikna edebileceğini sordular.

Bu çok nazik bir mesele. Samimiyetten uzaklaşmamak şartı ile cevap vermek lâzım. Geçirmiş olduğum imtihanlar da dahil olmak üzere, karşılaştığım en güç sual!

İmtihanda cevap veremiyen talebeye suali biraz açmak veya aynı konuyu başka bir şekilde sormak hocalıkta mevcut iyi niyet belirtisidir. Siz de aynı iyi niyetle her halde beni fazla terletmeden sual şeklini değiştirerek patolojiye nasıl girdiğinizi soracaksınız. Doğrusu talebeliğimde son sömestrin son aylarına kadar patolojiyi asla düşünmemiştim. Bir gün, orta mektepten itibaren beraber okuduğumuz bir arkadaşımın hocamız Prof. Besim Turhan'a rastladık. Bize hangi şubeye gireceğimizi sordular. Arkadaşım anıyamadığım bir sebeple ikimiz namına konuşarak hiç aklıma gelmeyen bir cevap verdi: «İkiniz de patoloğ olacağız». Hoca memnundu, fakat ben, bir an süren bu hayali isteğine beni de kattığı için arkadaşma içlerimmişim.

Birkaç gün sonra hocam Prof. Ph. Schwartz ile karşılaştım ve aynı suale muhatap oldum. Bu defa yanımda arkadaşım yoktu ve labil verilen cevap ta patoloji değildi. Kendisine karşı büyük bir hayranlık ve saygı beslediğim Hocam, Türkiye'ye geldiğindenberi (9 sene) benim imtihanımdaki kadar parlak cevaplar almadığını söyledi. Kendine has ifadesi ile «Biliyorsun bu gibi bir çalışmadan ve imtihandan sonra sen patoloğ olacaksın» dedi. Patoloğ olduktan sonra tıbbın herhangi bir branşında kolay muvaffak olabileceğimi ilâve etti. Patoloğ oldum ve ikinci bir müessir konuşma sonucunda patoloğ olarak kaldım. Bu konuşmada Prof. Schwartz kendisinin «cerrah» olmayı istediğini fakat hocasının tesiri ile patoloğ ol-

duğumu bilhassa tebarüz ettirmişti.

Benim ne hocam ve ne de hocamın hocası kadar «ikna» kabiliyetim var. Hayat hakkında güzel idealleri, tatlı hayalleri olan enerjili kaynağı genç arkadaşlara ne şekilde patoloji'yi düşündürebilirim?

Senede 5.000 den fazla biopsi, 600 civarında otopsi vak'amız, 20.000 civarında dünyanın muhtelif yerlerinde neşredilen separatımız var dersem bir tesir yapabilir miyim? Tıpkı hocam gibi «patoloğ olduktan sonra tıbbın herhangi bir branşında kolay muvaffak olabilirsiniz» şeklindeki kelâmımın yarattığı reaksiyon ne olabilir? 16 senelik patoloji hayatıma dayanarak, patolojinin yalnız tıbbın diğer branşlarındaki muvaffakiyetinizi kolaylaştırmakla kalmayacağını, patoloğun size istikbaldeki hâdiselere karşı ayrı bir «intibak kabiliyeti» ve «ölgünlük» kazandıracığını söylersem ne dersiniz? Patolojide üç senelik ihtisas süresi boyunca 15.000 kadar biopsi parçası muayene edecek belki hayat kazandırmaya veya hayali uzatmaya sebep olacaksınız. Fakat sizi hiç kimse bilmeyecek. Daima perde arkasında kalacaksınız. İşte bu size «tevazu» u öğretecek. «Karşılık beklemeden çalışma iliyadı» nı elde edeceksiniz. Bu iki vasfa sahip olduğunuz takdirde ister patoloğ olarak kalın, ister tıbbın herhangi bir şubesine geçin daima araştırmacı bir ruh taşıyacak, kendi menfaatlerinizin değil «insanlık» ve «ilim» in adamı olacaksınız. Bu size ön plânda manevî, geri plânda maddî menfaatler sağlayacak. Çok zengin olmayacaksınız. Çok zengin olmak, midenizin çok dolması size rehavet, tenbellik ve uyku hali getirecek ve sizdeki «araştırmacı ruhu» öldürecek. O halde midenizin mevcudiyetini daima hissetmeniz lâzım! Bunun için sizleri patoloğluğa davet ediyorum. Bu hakikaten patolojik bir davet oldu. Bilmem gelen olur mu? İnsan hayatını tarumar etmeye çalışan «hastahk» denilen bir düşma-

na karşı bir komutan olarak savaşmak dururken size adsız «Mehmetçik» olun diyorum.

İyi bir propaganda yapamadım. Bildiklerimi tam bildiğim gibi yazdım. Yalnız bir şey ilâve etmem lâzım, bugünkü tecrübe ve düşüncelerimle sizin yerinizde olsa idim, bu defa hocamın ısrarına lüzum kalmadan yine «patoloğ» olurdum.

Ayrılrken söylenen mutat lâfları ben de tekrarlıyacağım. Bize gelin, sizi her zaman bekliyoruz. Kalmaya da gelebilirsiniz. Gelmiyecekseniz bizi unutmayın! İçinizden operatör olanlar «ben gördüm kâfi, mikroskopik muayeneye lüzum yok» demesin! Diğer branşlardaki arkadaşlar her hasta karşısında bizleri düşünsün! Patologların görgüsünü arttırmak için ne yapabilirim desin! Unutmayın ki patologların görgüsü arttıkça, klinikçilerin görme kabiliyeti yükselir.

